

מעשרות פרק ב'

משנה א

(א) נאמר במשנה "היה עובר בשוק" מי היה עובר בשוק?
[רע"ב]

(ב) מה הוא אמר?

נאמר בחזו"א דמאי סי' ז' סק"א "יש לפרש לטובו לכהן תאנים אין בלשון הזה שלא יכניסו לבתיהם אלא כיון דרוב המולכים הוא משדה לבית ויש צוה היתר עראי משום שעדיין לא ראה פני הבית, כשאומר סתמא לאדם שאוכל בשוק ונותן לו דבר מועט הנאכל כמו שהוא חי, הוי כאומר לו לאכול עראי", עכ"ל החזו"א.

(ג) מדוע אוכלין ופטורין?

(ד) האם אומרים מתנה קובעת למעשר?

(ה) היכן אוכלין ופטורין בשוק או בבית?

(ו) האם מדברים כאן שנתן להם מתנה מרובה או מתנה מועטת? [רע"ב ד"ה מתקנים ודאי]

(ז) האם בנתן מתנה מרובה גם מותר לאכול עראי? [רע"ב שם]

(ח) איך יהיה הדין אם נתן לאדם שאין דרכו לאכול בשוק האם מותר לאכול עראי? [רע"ב שם]

(ט) איך יהיה הדין אם הכניסו לבית האם צריך לעשר ודאי? ומדוע?

כתב הכסף משנה הל' מעשר פ"ה הלכה ו' וז"ל דכיון שאמר טול והכניס הוי כאילו אמר לו שכבר נתחייב במעשר אלא שהוא עישר או יעשר על ידו ואנו מאמינים אותו בזה שאמר שכבר נתחייב במעשר לפיכך לא יאכלו מהם עראי שאין אנו מאמינים אותו בזה שאומר שעישר או שיעשר לענין שיהיה פטור לגמרי אלא היה דמאי הילכך אינם מתקנים אלא דמאי, עכ"ל הכ"מ.

(י) מדוע טלו והכניסו לבתיכם לא יאכלו מהם עראי?

(יא) מדוע אינם מתקנים אלא דמאי ולא ודאי?

(יב) מה ההבדל אם מפרישים דמאי או ודאי?

משנה ב

(יג) "היו יושבין בשער או בחנות ואמר טלו לכם תאנים", מי אמר? [רע"ב]

(יד) היכן הפירות נמצאים בשוק או בשער ובחנות? [תוי"ט]

(טו) מה זה משנה אם זה נמצא בשוק או בשער ובחנות?

א] בשער ובחנות

ב] בשוק

(טז) האם חייבים במעשר?

א] היושבין בשער?

ב] בעל השער ובעל החנות לפני שהחזיר את פניו?

ג] בעל השער ובעל החנות אם החזיר את פניו?

(יז) מדוע דינו של בעל השער ובעל החנות חמור יותר מהיושבין בשער?

(יח) מתי בית טובל לו ולאחרים ומתי טובל רק לו ולא לאחרים?

(יט) מדוע רבי יהודה מיקל יותר מתנא קמא?

(כ) באיזה אופן אדם בוש לאכול?

כא) ובאיזה אופן אינו בוש לאכול?

משנה ג

חזו"א סימן ג' ס"ק כ"א: "ענין משנתנו דלא נאמר דין מוליך לשוק שא"ל רחית בית אלא במוכר בשוק בלא בית, אבל במוליך פירות ממקום למקום שלא ימוכר בשוק אלא יביאם לבית האכסניא שלו ואח"כ ימכרם אין הפירות נקבעים בלא בית", עכ"ל החזו"א.

(כב) המעלה פירות מן הגליל ליהודה או עולה לירושלים וכו', האם משנה זו מדברת בהולך לבית או לא?

(כג) האם אסור לאכול מהם עראי ככל מוליך לשוק או שכאן זה שונה? [עיין חזו"א המצוטט כאן]

כד) עד מתי מותר לאכול מהם עראי?

משנה ד

לז) פירות שתּרמן עד שלא נגמרה מלאכתן האם זה נקבע למעשר ואסור לאכול עראי?

כה) [מדוע כתוב במשנה מן הגליל ליהודה ולא ממקום למקום, חזו"א?]

לח) מה הגמר מלאכה של כלכלה? [עי' פרק א' מ"ה]

כו) מה הרע"ב גורס במקום "וכן ביהודה"?

לט) האם הגמר מלאכה הוא בגוף הפרי או לא בגוף הפרי?

כז) מה הפירוש?

מ) מה הגמר מלאכה של מגורה? [עי' פרק א' מ"ח]

כח) מה הפירוש עד שהוא מגיע למקום השביתה?

מא) האם הגמר מלאכה הוא בגוף התאנים או לא בגוף הפרי?

מב) מה הגמר מלאכה של גרוגרות? [עי' פרק א' מ"ח]

חזו"א סי' ג' ס"ק כ"א: ורוכלין המחזירים בעיירות לתנו, נראה ללא איידי בפירות שהן מוכרין אלא שלקחו עמהם פירות שלא ראו עדיין פני הבית, ואמר דרוכלין לעולם עראי ופטורין וכו', עכ"ל החזו"א.

כט) מה הרוכלים מוכרים פירות או חפצים קטנים?

מג) האם הגמר מלאכה הוא בגוף התאנים או לא בגוף התאנים?

ל) אז איך יש להם פירות?

עכשיו נבין את דברי ה"ר יהוסף המוצא במלאכת שלמה וז"ל "אלא הענין הוא שחכמים אינם פוטריין אלא בדבר שהוא חסר מלאכה בעצמו של פרי כגון תאנים למוקצה וענבים לגת אז הן פטורים אע"פ שתרמנו אבל כלכלת תאנים שהמירוח שלה משיחפה שאינה מלאכה בגוף התאנים אמרינן שהתרומה קובעת, עכ"ל.

לא) מה ההבדל בין מעלה פירות לבין רוכלים?

מד) האם התורם מתוך הכלכלה נגמרה מלאכתו למעשר?

לב) מתי נקבעים הפירות של הרוכלין למעשר?

א) לרבי אליעזר?

ב) לחכמים?

ג) לרבי שמעון?

מה) מי הכי מיקל?

לג) מה נקבע למעשר כשהוא מגיע ל"מקום שהוא הולך"?

מו) מי הכי מחמיר?

לד) מה נקבע למעשר כשהוא מגיע ל"מקום השביתה"?

לה) מה נקבע למעשר כשהוא מגיע ל"מקום הלינה"?

מז) על איזה גמר מתוך ה-7 סוגים של גמר מדובר כאן במשנה [כשמח"ת א"ם]?

לו) אצל מי אומרים "הבית הראשון הוא ביתו"?

בהצלחה!